

Activitat d'urgències, impacte de la COVID-19. Catalunya 2020

L'[Informe breu núm. 1](#) recull la tipologia dels recursos d'atenció urgent, la seva distribució en el territori i les dades bàsiques d'activitat, que s'han anat actualitzant en informes posteriors. L'informe actual presenta la descripció de l'activitat d'atenció a les urgències i les demandes d'atenció urgent notificades al Servei Català de la Salut (CatSalut) durant l'any 2020, i l'impacte de la COVID-19 en aquest àmbit.

Catalunya 2020
7.414.694 urgències ateses
561.904 (7%) menys que l'any anterior
963,3 urgències per 1.000 habitants

Han disminuït les urgències presencials i s'han incrementat les no presencials.

Tipus de recurs	N	Δ %
Hospitals	2.732.222	-28,0
CUAP¹	1.009.617	-17,4
Atenció al centre	992.474	-17,7
Atenció al domicili	17.143	-0,9
AC²	2.308.146	26,6
Atenció al centre (CAP)	1.099.723	-31,1
Atenció al domicili	161.962	24,1
Atenció telefònica	791.833	731,9
Atenció a través de les TIC ³	254.628	100,0
SEM⁴	1.364.709	19,9
061 operador no sanitari	50.417	206,5
061 consultor sanitari	520.928	114,6
Ambulància suport vital bàsic	670.841	-8,4
Ambulància suport vital avançat	119.693	-16,2
Helicòpter	2.830	-23,4
TOTAL	7.414.694	-7,0

¹ CUAP: centre d'urgències d'atenció primària.

² Atenció continuada (AC): de dilluns a divendres de 20 a 8 h, dissabte i diumenge tot el dia.

³ TIC: tecnologies de la informació i comunicació. Aquest any s'han inclòs per primera vegada.

⁴ SEM: Sistema d'Emergències Mèdiques. Les urgències d'afectats que han requerit la mobilització de més d'un recurs es compten com un sol episodi, al qual s'adjudica el recurs mobilitzat de nivell més alt.

Font: conjunt mínim bàsic de dades d'urgències (CMBD-UR) i d'atenció primària (CMBD-AP).

Mitjana d'urgències diàries	2019	2020
Hospitals	10.392	7.485
CUAP	3.349	2.766
AC	4.994	6.324
SEM	3.119	3.739

La mitjana diària global d'urgències ateses ha estat de 20.314, 1.540 menys que l'any passat.

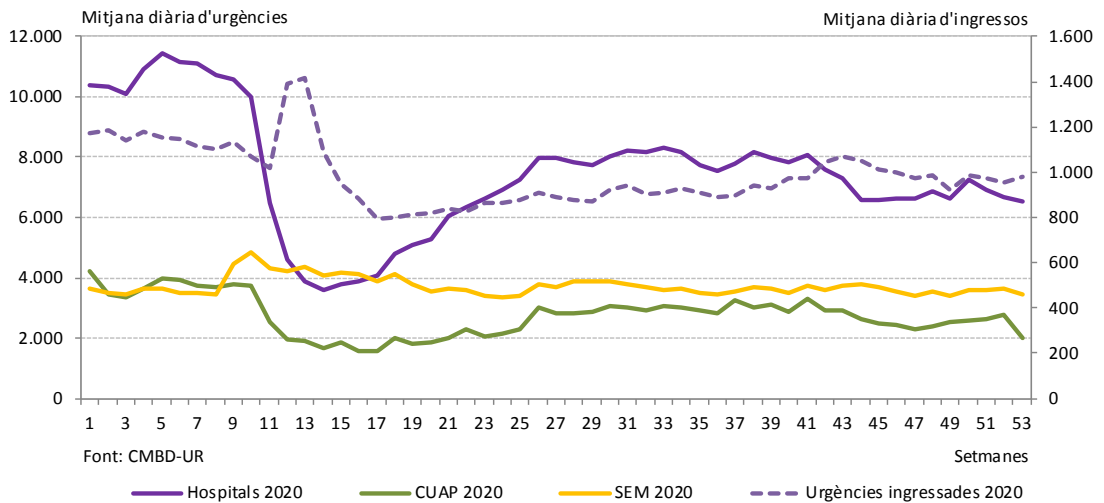
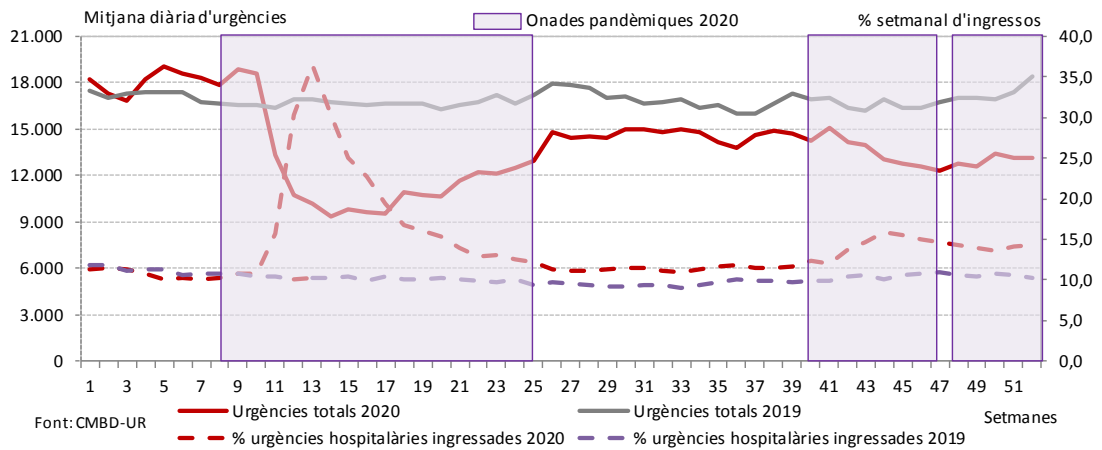
La mitjana diària d'**urgències hospitalàries** és la que ha mostrat una disminució més accentuada, d'un 28% respecte a l'any anterior.

En els darrers anys, l'**activitat atesa als CUAP** ha anat augmentant progressivament, però el 2020 s'ha reduït en un 13,6% degut a la disminució del nombre de visites ateses als centres i als domicilis.

Pel que fa a les **visites d'AC**, ha canviat la tendència decreixent observada darrerament. Malgrat que l'**atenció al centre** ha disminuït un 31,1%, hi ha hagut un augment del 24,1% de l'**atenció a domicili**, l'**atenció telefònica** s'ha multiplicat per set i ha augmentat l'atenció a través de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

El **SEM**, globalment, ha augmentat la seva activitat a costa, bàsicament, de les consultes al **061**, que s'han doblat, mentre que la mobilització de **suport vital bàsic** ha disminuït un 8% i la de **suport vital avançat i helicòpter**, un 16%.

La pandèmia ha comportat una reducció de l'activitat atesa als centres i de la mobilització de recursos del SEM, i un increment de l'atenció no presencial.

Aquest any ha estat la pandèmia de la COVID-19, i no la de la grip o altres brots epidèmics, la que ha marcat l'activitat urgent. Durant el mes de febrer i començament de març hi havia una mitjana d'urgències diàries lleugerament superior a la de l'any anterior. Amb l'inici de la pandèmia es produeix una important caiguda de l'activitat (setmana 11), que es va recuperant a partir del mes de maig (setmana 17) i fins el juny (setmana 25), moment en què s'estabilitza, però amb una mitjana diària inferior a la del 2019, i torna a disminuir a partir de finals d'octubre (setmana 43).

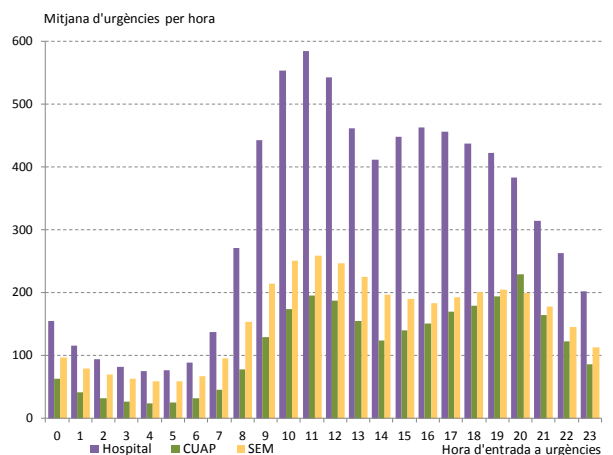
El percentatge d'urgències ingressades augmenta, sobretot en la primera onada (fins al 36%); globalment per a l'any 2020 va ser del 13,2%, mentre que l'any passat va ser del 10,2%.

Amb la pandèmia ha disminuït l'activitat d'urgències, sobretot hospitalàries, i en menor mesura la dels CUAP.

Malgrat l'efecte de la pandèmia, les urgències es

distribueixen al llarg de la setmana de manera força estable i semblant a com ho feien en anys anteriors. Els **dilluns** s'incrementa l'activitat hospitalària i els **dissabtes** i **diumenges** es produeix un augment de les urgències dels CUAP.

Als hospitals, entre les 9 h i les 11 h del matí s'han atès, de mitjana, més de 500 urgències cada hora, i a la tarda, entre les 15 h i les 19 h, més de 400.

El grup d'edat que utilitza més els serveis d'urgències és el de **15 a 44 anys**, en tots els tipus de recurs.

El 52,5% de les urgències ateses corresponen a dones.

Les **dones** en edat fèrtil causen 1,3 vegades més urgències hospitalàries que els homes de la mateixa edat. El 50% de les urgències en **persones més grans de 85 anys** han estat ateses pels recursos del SEM.

La distribució de la població de Catalunya segons el **risc de morir o emmalaltir** en funció de la càrrega de problemes de salut es pot classificar en 5 nivells (el 50% en el nivell de risc basal, el 30% en el de risc baix, el 15% en el de risc moderat, el 4% en el de risc alt i l'1% restant en el de risc molt alt). Com passa habitualment, l'any 2020 la taxa d'urgències hospitalàries **augmenta** a mesura que ho fa el nivell de risc. La taxa del nivell de risc basal es duplica en el risc baix, es triplica en el risc moderat, es quadruplica en el risc alt i es quintuplica en el risc molt alt.

La taxa d'urgències hospitalàries també augmenta a mesura que disminueix el nivell de renda.

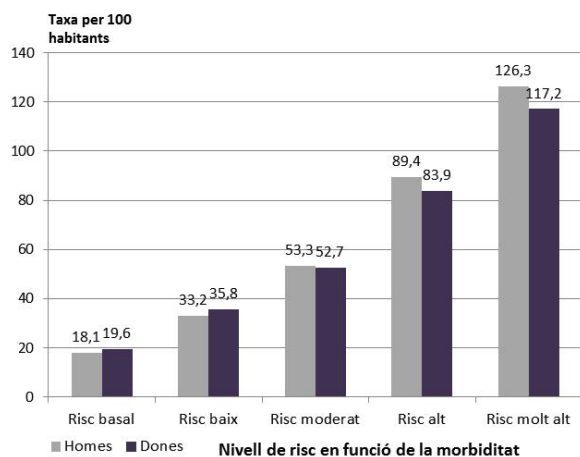
Triatge	Hospitals		CUAP	
	Homes	Dones	Homes	Dones
RV immediat	0,4	0,2	0,0	0,0
RV previsible	5,5	6,2	1,9	1,8
RV potencial	35,1	33,5	13,0	13,3
Sense RV	48,6	49,0	58,0	58,9
No urgent	10,4	11,1	27,1	26,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

RV: risc vital.

Sense informació o erroni: 1,7% (hospitals) i 24,1% (CUAP).

Grup d'edat anys	Hospitals		CUAP		SEM	
	Homes %	Dones %	Homes %	Dones %	Homes %	Dones %
≤ 14	7,8	6,5	5,8	5,1	4,4	3,5
15-44	15,6	20,9	22,5	23,5	12,7	13,5
45-64	11,6	11,2	12,0	13,1	10,7	10,3
65-74	5,1	5,0	3,3	4,4	5,9	6,1
75-84	4,6	5,1	2,6	3,7	7,3	9,3
≥ 85	2,6	4,0	1,4	2,5	5,8	10,4
Total	47,3	52,7	47,6	52,4	46,8	53,2

Sense dades o erroni: 0,5%

Com més gran és la càrrega de morbiditat, més elevada és la taxa d'urgències hospitalàries, tant en homes com en dones.

El 60% de les urgències hospitalàries i el 85% de les urgències ateses als CUAP no presenten risc vital o es consideren d'atenció no urgent.

Els quatre primers grups de **categories diagnòstiques** més freqüents són els habituals, encara que aquest any les malalties de l'aparell respiratori ocupen el tercer lloc, i símptomes, signes i afeccions mal definides i altres factors que influeixen en la salut, el segon. En els **infants** atesos als hospitals o als CUAP, les malalties respiratòries són la causa més freqüent.

Grup de categories de diagnòstics (%)	Hospitals		CUAP		SEM	
	Infants	Adults	Infants	Adults	Infants	Adults
Lesions i intoxicacions	22,1	17,5	21,2	13,2	17,5	16,6
Símptomes, signes i afeccions mal definides i altres factors que influeixen en l'estat de salut	17,4	11,2	17,7	14,3	33,1	18,5
Malalties de l'aparell respiratori	24,8	9,4	24,2	13,3	10,2	10,8
Malalties del sistema musculoesquelètic i el teixit connectiu	4,2	10,5	4,7	13,0	1,7	8,1
Malalties del sistema nerviós i els òrgans dels sentits	9,0	9,9	9,6	8,0	8,1	8,0
Malalties de l'aparell circulatori	0,6	7,8	0,5	4,9	0,7	11,0
Malalties de l'aparell genitourinari	3,3	9,3	2,1	7,5	1,4	3,4
Malalties infeccioses i parasitàries	5,9	3,9	11,7	11,3	11,3	6,4
Malalties de l'aparell digestiu	6,7	7,0	4,9	7,1	4,3	2,9
Trastorns mentals	1,3	4,1	0,5	3,3	4,8	10,1
Complicacions de l'embaràs, el part i el puerperi	0,0	4,9	0,0	0,3	4,4	2,3
Malalties de la pell i el teixit subcutani	2,7	2,2	2,5	2,7	1,4	0,4
Altres	2,1	2,4	0,4	1,1	1,2	1,6
Total	100	100	100	100	100	100

URGÈNCIES PER COVID-19 O SOSPITA¹

Les urgències per COVID-19 o sospita representen un 4,3% (117.621) de les urgències hospitalàries, un 9,3% (94.153) de les ateses als CUAP i un 0,3% (3.803) de les ateses pel SEM.

El 2,4% de les urgències hospitalàries van ser per COVID-19 i l'1,9% per sospita de COVID-19.

La taxa d'urgències hospitalàries per COVID-19 o sospita és més elevada en el grup de persones mes grans de 84 anys i en el de 45 a 64 anys. No s'observen diferències per sexe.

Taxa 100 urg.	Hospitals	
	COVID-19	Sospita
< 15	0,3	1,8
15-44	1,7	2,0
45-64	3,6	2,0
65-74	3,3	1,8
75-84	3,2	1,8
> 84	3,8	2,4

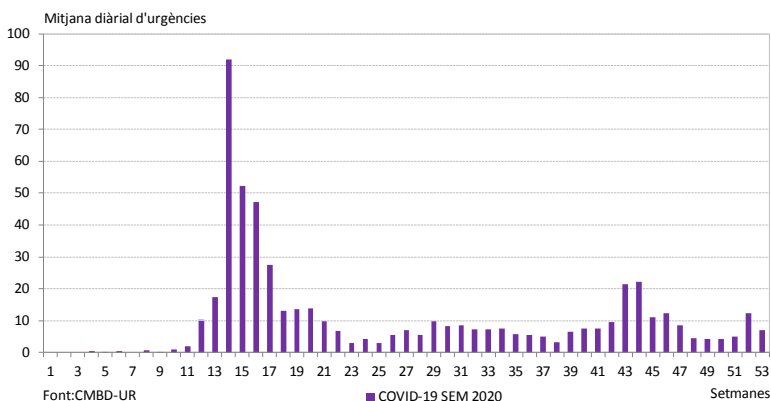
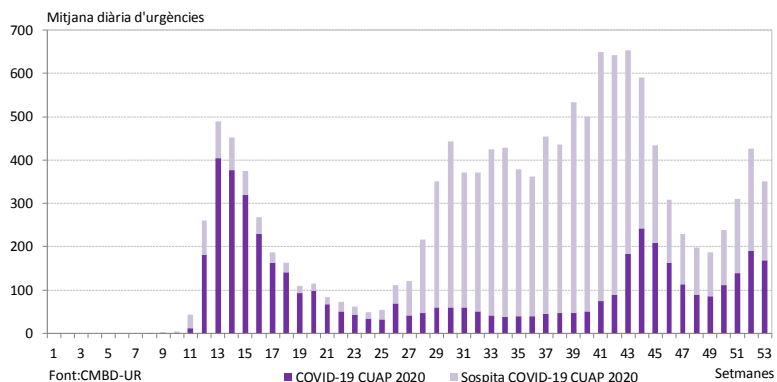
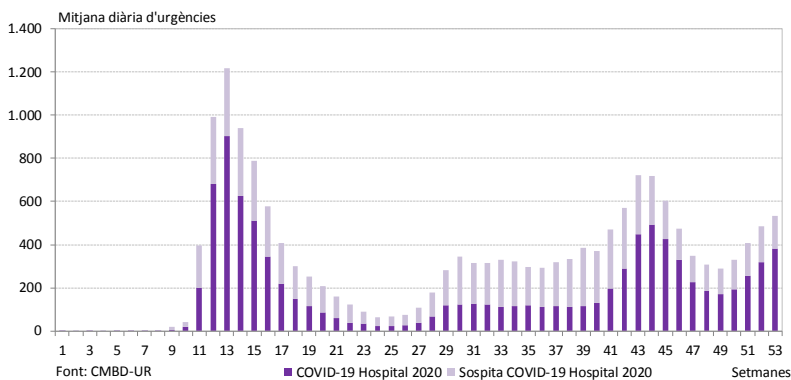
Les urgències hospitalàries per COVID-19 o sospita presenten un percentatge més elevat de **triatge amb risc vital** que les que no ho són.

Un **47%** de les urgències per COVID-19 i un **23,2%** de les sospites han **ingressat**, mentre que només ho han fet el 12% de la resta d'urgències.

El 62,2% de les urgències hospitalàries per COVID-19 i el 47,9% de les de sospita van tenir un triatge amb risc vital.

La major proporció de les urgències per COVID-19 o per sospita es produeixen entre les 12 h i les 14 h.

¹ Urgències amb diagnòstic codificat de COVI-19 o sospita. No inclou els casos amb proves positives sense un diagnòstic codificat a urgències.

Triage	COVID-19 %	Sospita %	No COVID-19 %
RV immediat	0,2	0,5	0,3
RV previsible	14,5	11,1	5,5
RV potencial	47,5	36,3	33,8
Sense RV	31,9	38,4	49,4
No urgent	5,9	13,8	10,9
Total	100,0	100,0	100,0

RV: risc vital.
Sense informació o erroni: 1,7%

